

KOSOVO SPECIALIST CHAMBERS
DHOMAT E SPECIALIZUARA TË KOSOVËS
SPECIJALIZOVANA VEĆA KOSOVA

Predmet: KSC-BC-2020-06

Tužilac protiv Hašima Tačija, Kadrija Veseljija, Redžepa Seljimija i Jakupa Krasnićija

Rešava: Pretresni panel II

sudija Čarls L. Smit III, predsedavajući sudija

sudija Kristof Barte

sudija Genaël Metro

sudija Fergal Gejnor, rezervni sudija

Sekretar: Fidelma Donlon

Datum: 17. april 2023.

Jezik: engleski

Stepen tajnosti: javno

Odluka o periodičnom preispitivanju mere pritvora određene Kadriju Veseljiju

Vršilac dužnosti specijalizovanog tužioca

Aleks Vajting

Branilac Hašima Tačija

Gregori Kiho

Zastupnik žrtava

Sajmon Loz

Branilac Kadrija Veseljija

Ben Emerson

Branilac Redžepa Seljimija

Dejvid Jang

Branilac Jakupa Krasnićija

Venkatešvari Alagendra

PRETRESNI PANEL II (u daljem tekstu: panel), na osnovu člana 41(6), (10) i (12) Zakona br. 05/L-053 o Specijalizovanim većima i Specijalizovanom tužilaštvu (u daljem tekstu: Zakon) i pravila 56(2) i 57(2) Pravilnika o postupku i dokazima pred Specijalizovanim većima Kosova (u daljem tekstu: Pravilnik), donosi sledeću odluku.

I. TOK POSTUPKA

1. Tok postupka vezan za periodično preispitivanje mere pritvora određene Kadriju Veseljiju (u daljem tekstu: g. Veselji ili optuženi) detaljno je izložen u ranijim odlukama o istom pitanju. U nastavku su izložena relevantna zbivanja u postupku posle 17. februara 2023, kada je doneta osma odluka o preispitivanju mere pritvora (u daljem tekstu: osma odluka o pritvoru).¹
2. Dana 27. marta 2023, Specijalizovano tužilaštvo (u daljem tekstu: tužilaštvo) podnelo je izjašnjenje za potrebe devetog preispitivanja mere pritvora određene g. Veseljiju (u daljem tekstu: izjašnjenje tužilaštva).²
3. Dana 28. marta 2023, odbrana g. Veseljija (u daljem tekstu: Veseljijeva odbrana) obavestila je panel da se g. Veselji odriče prava na preispitivanje mere pritvora pre isteka roka od dva meseca.³
4. Dana 3. aprila 2023. počelo je suđenje g. Veseljiju i saoptuženima u tom predmetu.

¹ F01303, Pretresni panel I, *Decision on Periodic Review of Detention of Kadri Veseli* /Odluka o periodičnom preispitivanju mere pritvora određene Kadriju Veseljiju/, 17. februar 2023.

² F01399, specijalizovani tužilac, *Prosecution Submission Pertaining to Periodic Detention Review of Kadri Veseli* /Izjašnjenje tužilaštva za potrebe periodičnog preispitivanja mere pritvora određene Kadriju Veseljiju/, 27. mart 2023.

³ F01403, specijalizovani branilac, *Veseli Defence Notification of Detention Review Waiver* /Obaveštenje Veseljijeve odbrane o odricanju od prava na preispitivanje mere pritvora/ (u daljem tekstu: Veseljijeva izjava o odricanju), 28. mart 2023, sa prilogom 1.

II. IZNETA ARGUMENTACIJA

5. Tužilaštvo tvrdi da g. Veselji treba da ostane u pritvoru. Po mišljenju tužilaštva, od 17. februara 2023, kada je doneta prethodna odluka o preispitivanju mere pritvora, nije se dogodilo ništa što bi uticalo na faktore koji potvrđuju da je pritvor potrebna i opravdana mera. Tužilaštvo iznosi da početak suđenja i drugi značajni događaji ukazuju na kontinuiran napredak u postupku, te da će zbog toga g. Veselji imati dodatni pristup informacijama o posebno osetljivim svedocima i dokazima kojima se tereti što dodatno potkrepljuje argument o neophodnosti i opravdanosti mere pritvora.⁴

6. Veseljijeva odbrana nije odgovorila na izjašnjenje tužilaštva. Umesto toga, Veseljijeva odbrana je dostavila podnesak o odricanju od prava, koji je potpisao g. Veselji, i u kom se navodi sledeće:⁵

Ja, dole potpisani, odričem se prava na preispitivanje mere pritvora u okviru dvomesečnog roka predviđenog članom 41(10) Zakona i pravilom 57(2) Pravilnika, imajući u vidu da odluka o tome treba da se donese 17. aprila 2023. U ovom trenutku zadržavam pravo da se odluka o pritvoru koji mi je određen preispita dva meseca posle 17. aprila 2023.

III. MERODAVNO PRAVO

7. Za odlučivanje o predmetnom pitanju merodavni su član 41 Zakona i pravila 56 i 57 Pravilnika, i te pravne odredbe su detaljno opisane u ranijim odlukama. Panel će te kriterijume primeniti i u ovoj odluci.⁶

⁴ Izjašnjenje tužilaštva, stav 1.

⁵ Prilog 1 uz Veseljijevu izjavu o odricanju.

⁶ V. između ostalog, F00576, sudija za prethodni postupak, *Decision on Remanded Detention Review Decision and Periodic Review of Detention of Kadri Veseli* /Odluka po vraćenoj odluci o preispitivanju pritvora i po redovnom preispitivanju pritvora Kadrija Veseljija/, 23. novembar 2021, poverljivo, stav 41, i izvori na koje se tamo upućuje. Javna redigovana verzija zavedena je 8. decembra 2021, F00576/RED.

IV. DISKUSIJA

8. Panel smatra da je potrebno najpre razmotriti zahtev g. Veseljija o odricanju od prava da se pre isteka roka od dva meseca preispita mera pritvora koja mu je određena. Panel primećuje da, na osnovu člana 41(10) Zakona, sve do pravosnažnosti presude ili do puštanja na slobodu, po isteku dva meseca od donošenja poslednje odluke o pritvoru, postupajući panel „razmatra da li još uvek postoje razlozi za pritvor i izdaje rešenje kojim se produžuje ili ukida pritvor.“ Kad se kaže „razmatra“ to znači da panel *mora* da razmotri razloge za nastavak pritvora i donese odluku svaka dva meseca.⁷ Prema tome, bez obzira na izjavu g. Veseljija o odricanju od prava, panel će, u skladu s članom 41(10) Zakona, oceniti okolnosti na kojima se zasniva mera pritvora.

A. KRITERIJUM IZ ČLANA 41

9. Svrha dvomesečnog preispitivanja mere pritvora prema članu 41(10) Zakona jeste da se utvrdi da li i dalje postoje razlozi za zadržavanje u sudskom pritvoru.⁸ Promene okolnosti nisu od presudnog značaja, ali ih panel mora uzeti u obzir *proprio motu* ili ako na njih skrene pažnju neka od strana u postupku.⁹

10. U ovoj odluci, panel će se baviti samo ocenom faktora koji su već razmotreni prema članu 41(6) Zakona i utvrđivanjem da li te okolnosti i dalje postoje imajući u vidu da se situacija u međuvremenu nije promenila.

⁷ V. KSC-CA-2022-01, F00031, Apelacioni sud, *Decision on Specialist Prosecutor's Office Request to Maintain Detention*, /Odluka po zahtevu Specijalizovanog tužilaštva za nastavak pritvora/, 28. jul 2022, stav 8, gde se navodi da u fazi postupka pre izricanja osude u prvostepenom postupku "sudija za prethodni postupak ili pretresni panel moraju da, u skladu s članom 41(10) Zakona i pravilom 57(2) Pravilnika, svaka dva meseca automatski preispitaju meru pritvora."

⁸ IA022/F00005, Apelacioni sud, *Decision on Hashim Thaçi's Appeal Against Decision on Periodic Review of Detention* /Odluka po žalbi Hašima Tačija na odluku o periodičnom preispitivanju mere pritvora/, 22. avgust 2022, poverljivo, stav 37. Javna redigovana verzija izdata je istog dana, IA022/F00005/RED.

⁹ IA010/F00008, Apelacioni sud, *Decision on Hashim Thaçi's Appeal Against Decision on Review of Detention* /Odluka po žalbi Hašima Tačija na odluku o preispitivanju pritvora/, 27. oktobar 2021, poverljivo, stav 19. Javna redigovana verzija izdata je istog dana, IA010/F00008/RED.

i. Osnovana sumnja

11. Kad je reč o kriterijumu za produženje pritvora, član 41(6)(a) Zakona propisuje postojanje osnovane sumnje da je pritvoreno lice izvršilo krivično delo iz nadležnosti Specijalizovanih veća. To je uslov *sine qua non* za valjanost odluke o produženju pritvora.¹⁰

12. Tužilaštvo tvrdi da je kriterijum iz člana 41(6)(a) i dalje zadovoljen. Po mišljenju tužilaštva, nije došlo ni do kakvih promena zbog kojih bi trebalo odstupiti od zaključka sudije za prethodni postupak da postoji osnovana sumnja da g. Veselji snosi krivičnu odgovornost za krivična dela iz izmenjene optužnice koju je potvrdio sudija za prethodni postupak.¹¹ Tužilaštvo takođe iznosi da je u više navrata potvrđeno da postoji dobro utemeljena sumnja da je g. Veselji izvršio krivična dela iz nadležnosti Specijalizovanih veća.¹²

13. Panel napominje da je, u skladu s članom 39(2), sudija za prethodni postupak zaključio da postoji dobro utemeljena sumnja da g. Veselji snosi krivičnu odgovornost za više zločina dela protiv čovečnosti (progon, zatvaranje, drugi nehumani postupci, mučenje, ubistvo i prisilni nestanci) i ratnih zločina (proizvoljno lišavanje slobode, surovo postupanje, mučenje i ubistvo) iz članova 13, 14(1)(c) i 16(1)(a) Zakona.¹³ Pored toga, sudija za prethodni postupak je

¹⁰ V. takođe, ECtHR, *Merabishvili v. Georgia* [GC], br. 72508/13, [Judgment](#), 28. novembar 2017, stav 222.

¹¹ Izjašnjenje tužilaštva, stav 8.

¹² Izjašnjenje tužilaštva, stav 8.

¹³ F00026, sudija za prethodni postupak, *Decision on the Confirmation of the Indictment Against Hashim Thaçi, Kadri Veseli, Rexhep Selimi and Jakup Krasniqi* /Odluka o potvrđivanju optužnice protiv Hašima Tačija, Kadrija Veseljija, Redžepa Seljimija i Jakupa Krasnićija/, 26. oktobar 2020, strogo poverljivo i *ex parte*, stav 521(a)(i)-(ii). Poverljiva redigovana verzija zavedena je 19. novembra 2020, F00026/CONF/RED. Javna redigovana verzija zavedena je 30. novembra 2020, F00026/RED. Specijalizovani tužilac je podneo potvrđenu optužnicu u podnesku F00034, specijalizovani tužilac, *Submission of Confirmed Indictment and Related Requests* /Podnesak sa potvrđenom optužnicom i povezani zahtevi/, 30. oktobar 2020, poverljivo, sa strogo poverljivim i *ex parte* prilogom 1 i poverljivim priložima 2 i 3; F00045/A03, specijalizovani tužilac, *Further Redacted Indictment* /Dodatno redigovana optužnica/, 4. novembar 2020; F00134, specijalizovani tužilac, *Lesser Redacted Version of Redacted Indictment*, KSC-BC-2020-06/F00045/A02, 4 November 2020 /Manje redigovana optužnica, KSC-BC-2020-

zaključio da je utvrđeno postojanje dobro utemeljene sumnje u vezi s novim optužbama koje je tužilaštvo iznelo protiv g. Veseljija u izmenjenoj i dopunjenoj optužnici.¹⁴ Panel dalje podseća da su ti zaključci doneti na osnovu kriterijuma koji je stroži od kriterijuma postojanja osnovane sumnje iz člana 41(6)(a) Zakona.¹⁵

14. Budući da nema bitnih novih okolnosti koje bi uticale na navedene zaključke, panel smatra da još uvek postoji osnovana sumnja da je g. Veselji izvršio krivična dela iz stvarne nadležnosti Specijalizovanih veća u smislu člana 41(6)(a) i (10) Zakona.

ii. Neophodnost pritvora

15. Kad je reč o osnovima za produženje pritvora, u članu 41(6)(b) Zakona predviđena su tri alternativna osnova (opasnosti) za zaključak da je pritvor neophodan: (i) opasnost od bekstva; (ii) opasnost od ometanja postupka; i (iii) opasnost od izvršenja novih krivičnih dela.¹⁶ Pritvor treba produžiti ukoliko postoje jasni osnovi da se veruje da će se jedna ili više tih opasnosti ostvariti.¹⁷

06/F00045/A02, 4. novembar 2020/, 11. decembar 2020, poverljivo. Dodatno ispravljena potvrđena optužnica podneta je 3. septembra 2021, strogo poverljivo i *ex parte* (F00455/A01), s poverljivom redigovanom (F00455/CONF/RED/A01) i javnom redigovanom F00455/RED/A01 verzijom. Dana 17. januara 2022, specijalizovani tužilac podneo je poverljivu ispravljenu i manje redigovanu verziju potvrđene optužnice, F00647/A01.

¹⁴ F00777, sudija za prethodni postupak, *Decision on the Confirmation of Amendments to the Indictment /Odluka o potvrđivanju izmena i dopuna optužnice/*, 22. april 2022, strogo poverljivo i *ex parte*, stav 183. Poverljiva redigovana verzija (F00777/CONF/RED) i javna redigovana verzija (F00777/RED) zavedene su 22. aprila 2022. i 6. maja 2022. Poverljiva manje redigovana verzija zavedena je 16. maja 2022. (F00777/CONF/RED2). Tražene izmene i dopune opisane su u stavu 11. Tužilaštvo je potom podnelo potvrđenu izmenjenu optužnicu 29. aprila 2022. (u daljem tekstu: potvrđena optužnica), strogo poverljivo i *ex parte* (F00789/A01), sa poverljivom redigovanom verzijom (F00789/A02) i javnom redigovanom verzijom (F00789/A05). Nova poverljiva izmenjena potvrđena optužnica podneta je 30. septembra 2022, (F00999/A01) zajedno sa javnom redigovanom verzijom (F00999/A03).

¹⁵ IA008/F00004, Apelacioni sud, *Decision on Kadri Veseli's Appeal Against Decision on Review of Detention /Odluka po žalbi Kadrija Veseljija na odluku o preispitivanju mere pritvora/*, 1. oktobar 2021, poverljivo, stav 21. Javna redigovana verzija zavedena je istog dana 1, IA008/F00004/RED.

¹⁶ ECtHR, *Buzadji v. the Republic of Moldova* [GC], br. 23755/07, [Judgment](#), 5. jul 2016 (u daljem tekstu: *Buzadji v. the Republic of Moldova* [GC]), stav 88; ECtHR, *Zohlandt v. the Netherlands*, br. 69491/16, 9. februar 2021, [Judgment](#), stav 50; ECtHR, *Grubnyk v. Ukraine*, br. 58444/15, 17. septembar 2020, [Judgment](#), stav 115; ECtHR, *Korban v. Ukraine*, br. 26744/16, 4. jul 2019, [Judgment](#), stav 155.

¹⁷ KSC-BC-2020-06, IA004/F00005, Apelacioni sud, *Decision on Hashim Thaçi's Appeal Against Decision on Interim Release /Odluka po žalbi Hašima Tačija na odluku o privremenom puštanju na slobodu/* (u

Panel napominje da izraz "jasni" u ovom kontekstu znači da te opasnosti treba detaljno opisati i pozvati se na relevantne informacije ili dokaze.¹⁸ Pri utvrđivanju toga da li postoji neki od osnova iz člana 41(6)(b) Zakona koji opravdavaju zadržavanje nekog lica u pritvoru, merodavni kriterijum je, s jedne strane, da je manje nego izvesno, ali s druge, da je više nego moguće da će se neka opasnost ostvariti.¹⁹

(a) Opasnost od bekstva

16. Tužilaštvo iznosi da, imajući u vidu da je suđenje počelo, g. Veselji se još bolje direktno upoznao sa teškim potvrđenim optužbama kojima se tereti. Tužilaštvo tvrdi da g. Veselji ima sve više saznanja o optužbama i dokazima, kao i da je svestan mogućnosti da mu bude izrečena dugotrajna kazna zatvora, što su faktori koji imaju sve veću težinu s obzirom na to da je suđenje počelo i da se usled toga ubrzava obelodanjivanje sve osetljivijih informacija. Kad je reč o kazni, tužilaštvo ponovo ističe da nedavno doneta osuđujuća presuda u predmetu *Tužilac protiv Saljiha Mustafe* kojom je izrečena kazna zatvora u trajanju od 26 godina za ista krivična dela za koja se tereti u ovom predmetu, u očima optuženog nužno povećavaju mogućnost da će i njemu biti izrečena dugotrajna kazna.²⁰

17. Panel je razmotrio argumente tužilaštva imajući u vidu sadašnju fazu postupka i potvrđuje svoju konstataciju da nema novih faktora zbog kojih bi trebalo da promeni svoj zaključak u vezi sa opasnošću od bekstva.

18. Kad je reč o argumentu tužilaštva u vezi sa napredovanjem postupka, panel smatra da je uopštena tvrdnja tužilaštva da je opasnost od bekstva veća zbog toga što je počelo suđenje neuverljiva. Panel smatra da tužilaštvo nije dokazalo da, s

daljem tekstu: odluka po Tačijevoj žalbi na odluku o privremenom puštanju na slobodu), 30. april 2021, poverljivo, stav 19. Javna redigovana verzija zavedena je istog dana, IA004/F00005/RED.

¹⁸ U članu 19.1.30 Zakonika o krivičnom postupku Kosova iz 2012, Zakonik br. 04/L-123, pod izrazom „jasno” misli se na to da „strana koja daje informacije ili dokaz mora [...] detaljno [da] navede informacije ili dokaz o kom govori”.

¹⁹ Odluka o Tačijevoj žalbi na odluku o privremenom puštanju na slobodu, stav 17.

²⁰ Izjašnjenje tužilaštva, stav 10.

obzirom na fazu postupka, postoji „dovoljno realna mogućnost“ da će optuženi pobeći ukoliko bude pušten na slobodu.²¹

19. Kad je reč o argumentu tužilaštva da bi zbog presude u predmetu *Tužilac protiv Saljiha Mustafe* g. Veselji mogao smatrati da postoji veća mogućnost da mu bude izrečena dugotrajna kazna, panel smatra da to nije dokaz o povećanoj opasnosti od bekstva. Spekulativno je tvrditi da je došlo do promene u tome kako g. Veselji gleda na opasnost od izricanja dugotrajne kazne usled presude u predmetu *Mustafa*. Tužilaštvo nije pokazalo da taj faktor preteže nad drugim faktorima koje je panel razmotrio u ranijim odlukama. U svakom slučaju, g. Veselji uživa pretpostavku nevinosti.

20. Panel je razmotrio argumente tužilaštva imajući u vidu sadašnju fazu postupka i, mada se opasnost od bekstva nikada ne može sasvim isključiti, potvrđuje svoju konstataciju da nema novih faktora zbog kojih bi trebalo da promeni svoj raniji zaključak u vezi sa opasnošću od bekstva.

21. Panel stoga smatra da se u ovom trenutku g. Veseljiju ne bi mogao produžiti pritvor na osnovu postojanja opasnosti od bekstva iz člana 41(6)(b)(i) Zakona.

(b) Opasnost od ometanja postupka pred Specijalizovanim većima

22. Pozivajući se na ranije zaključke panela, tužilaštvo tvrdi da i dalje postoji opasnost da će g. Veselji ometati postupak.²² Tužilaštvo podseća na zaključak panela da na Kosovu još uvek postoji opšta praksa uticanja na svedoke u vezi sa ovim i drugim postupcima pred Specijalizovanim većima,²³ kao i da je panel Apelacionog suda to smatrao relevantnim kontekstualnim faktorom.²⁴ Osim toga, tužilaštvo iznosi da je g. Veselji primio informacije u vezi sa, između ostalog, prvih 40 svedoka koje tužilaštvo namerava da pozove a opasnost od ometanja postupka

²¹ Odluka o Tačijevoj žalbi na odluku o privremenom puštanju na slobodu, stav 24.

²² Izjašnjenje tužilaštva, stavovi 12-19.

²³ Izjašnjenje tužilaštva, stav 13.

²⁴ Izjašnjenje tužilaštva, stav 13.

se uvećava kako se tokom suđenja postepeno otkrivaju podaci o identitetu preostalih svedoka čije obelodanjivanje je odloženo.²⁵ Tužilaštvo smatra da se time dodatno uvećava opasnost da će se u javnosti saznati za osetljive informacije o svedocima pre nego što ti svedoci budu svedočili.²⁶ Na kraju, tužilaštvo tvrdi da sama činjenica da optuženi ima pravo na obelodanjivanje relevantnog materijala ne znači da panel treba da ignoriše opasnosti koje proističu iz tog obelodanjivanja, posebno u kontekstu uslovnog puštanja na slobodu.²⁷

23. Panel skreće pažnju na to da kriterijum za ocenjivanje opasnosti iz člana 41(6)(b) Zakona ne iziskuje da se iznese „konkretan primer” situacije kad je g. Veselji lično zastrašivao ili uznemiravao nekog svedoka.

24. Panel je već utvrdio i ostaje pri zaključku: (i) da g. Veselji ima mogućnost da izda uputstva nekom licu koje je u kontaktu sa Specijalizovanim većima, i na taj način on se neposredno umešao u stvar koja se tiče Specijalizovanih veća; (ii) da g. Veselji još uvek igra značajnu ulogu na Kosovu s obzirom na svoje ranije položaje, pa zahvaljujući tome može, na primer, da dobije pristup određenim informacijama ili podršku drugih lica; (iii) da u vreme kad se g. Veselji nalazio na čelu obaveštajne službe Kosova (u daljem tekstu: SHIK), pripadnici te službe su učestvovali u vršenju pritiska na svedoke, i (iv) da početak sudskog postupka pruža priliku g. Veseljiju da stekne sve bolji uvid u dokaze na kojima su zasnovane teške optužbe protiv njega.²⁸

25. Osim toga, imajući u vidu da je suđenje počelo, Veseljijevoj odbrani su obelodanjeni i dalje se obelodanjuju imena i lični podaci izvesnih veoma osetljivih svedoka, što znači da će te informacije biti dostupne i širem krugu lica, uključujući optuženog. To pak povećava rizik da osetljive informacije o tim svedocima dopru do javnosti pre nego što oni daju iskaz. S obzirom na to, puštanje na slobodu

²⁵ Izjašnjenje tužilaštva, stav 16.

²⁶ Izjašnjenje tužilaštva, stav 18.

²⁷ Izjašnjenje tužilaštva, stav 19.

²⁸ Osmu odluku o pritvoru, stav 24 i dalje napomene.

optuženog koji raspolaže osetljivim informacijama nije poželjno ukoliko se svedocima koji tek treba da svedoče želi pružiti efikasna zaštita.²⁹

26. Pored toga, na Kosovu se i dalje redovno zastrašuju svedoci i ometaju krivični postupci protiv bivših pripadnika OVK, što je problem koji se ne može rešiti samo primenom zaštitnih mera.³⁰

27. Panel stoga zaključuje da i dalje postoji opasnost da će g. Veselji ometati odvijanje postupka pred Specijalizovanim većima.

(c) Opasnost od izvršenja novih krivičnih dela

28. Tužilaštvo podseća na zaključak panela iz osme odluke o pritvoru i tvrdi da i dalje postoji opasnost da će g. Veselji izvršiti nova krivična dela.³¹ Na kraju, tužilaštvo iznosi da je panel ranije zaključio da kontinuirano obelodanjivanje osetljivih informacija predstavlja neprihvatljiv rizik od izvršenja novih krivičnih dela šest nedelja pre početka suđenja, kao i da je taj zaključak tim pre validan uoči početka suđenja.³²

29. Panel podseća da je u osmoj odluci o pritvoru zaključio da i dalje postoji opasnost da će g. Veselji izvršiti nova krivična dela. Po mišljenju panela, faktori koji su uzeti u obzir prilikom utvrđivanja opasnosti od ometanja postupka relevantni su i za utvrđivanje da li postoji opasnost da će g. Veselji izvršiti nova krivična dela. Imajući to u vidu, panel smatra da od poslednjeg preispitivanja mere pritvora nije došlo do promena okolnosti koje bi nalagale donošenje drugačijeg zaključka po ovom pitanju.³³

²⁹ Osmu odluku o pritvoru, stav 25.

³⁰ Osmu odluku o pritvoru, stavovi 24, 26. V. takođe KSC-BC-2020-05, F00494/RED, Pretresni panel I, *Public redacted version of Trial Judgment* /Javna redigovana verzija presude/, 19. januar 2023, stav 57. Ispravljena verzija zavedena je 24. januara 2023, F00494/REDCOR).

³¹ Izjašnjenje tužilaštva, stav 20.

³² Izjašnjenje tužilaštva, stav 23.

³³ Osmu odluku o pritvoru, stav 30.

30. Panel ističe da je suđenje u ovom predmetu počelo, da je Veseljijevoj odbrani obelodanjen identitet osetljivih svedoka i da se mora izbeći svaka opasnost od izvršenja novih krivičnih dela.

31. Panel smatra da, s obzirom na sve faktore, u skladu sa članom 41(6)(b)(iii) Zakona, i dalje postoji opasnost da će g. Veselji izvršiti nova krivična dela.

iii. Zaključak

32. Panel konstatuje da u ovom trenutku i dalje raspolaže nedovoljnim informacijama za zaključak da bi g. Veselji mogao da se dâ u bekstvo. Međutim, primenivši relevantni kriterijum, panel se uverio da postoji opasnost da će g. Veselji ometati odvijanje postupka pred Specijalizovanim većima i da će izvršiti nova krivična dela nad licima koja se smatraju protivnicima OVK, uključujući svedoke koji su dali ili bi mogli dati izjavu u ovom predmetu, odnosno koji treba da stupe pred Specijalizovana veća. Panel će u nastavku oceniti da li se nekim od uslova za puštanje g. Veseljija na slobodu mogu u dovoljnoj meri otkloniti te opasnosti.

B. DRUGE MERE UMETO PRITVORA

33. Upućujući na ranije zaključke ovog panela, tužilaštvo navodi: (i) da se navedene opasnosti mogu efikasno kontrolisati samo u pritvorskom objektu Specijalizovanih veća;³⁴ (ii) da ni predloženi uslovi niti bilo kakve dodatne mere predviđene članom 41(12) Zakona ne bi mogli u dovoljnoj meri da ublaže postojeće opasnosti;³⁵ (iii) da se samo u okviru sistema nadzora komunikacija kakav postoji u pritvorskom objektu Specijalizovanih veća komunikacija g. Veseljija može ograničiti tako da se dovoljno umanja opasnost od ometanja postupka i opasnost

³⁴ Izjašnjenje tužilaštva, stav 24.

³⁵ Izjašnjenje tužilaštva, stav 25.

od izvršenja novih krivičnih dela;³⁶ (iv) da se od donošenja osme odluke o pritvoru nije dogodilo ništa što bi iziskivalo drugačiju ocenu uslova, bilo uopšteno, bilo za određeni period,³⁷ i (v) da su, naprotiv, usled zakazivanja početka suđenja i propratnog dodatnog obelodanjivanja, postojeći rizici veći nego ikad ranije.³⁸

34. Pri odlučivanju o tome da li neko lice treba da bude pušteno na slobodu ili zadržano u pritvoru, panel mora da razmotri alternativne mere za sprečavanje opasnosti iz člana 41(6)(b) Zakona.³⁹ U članu 41(12) predviđen je niz mera koje treba razmotriti kako bi se obezbedilo prisustvo optuženog na suđenju, sprečilo ponavljanje krivičnih dela ili omogućilo uspešno vođenje postupka. S tim u vezi panel podseća da se pritvor produžava samo ako nema alternativnih, objektivno raspoloživih blažih mera kojima se dovoljno mogu umanjiti rizici iz člana 41(6)(b).⁴⁰ Panel stoga mora da razmotri sve objektivne alternativne mere koje se mogu uvesti, a ne samo one koje iznesu Veseljičeva odbrana ili tužilaštvo.⁴¹

35. Što se tiče opasnosti od ometanja toka postupka pred Specijalizovanim većima i izvršenja novih krivičnih dela, panel i dalje ostaje pri stavu da se

³⁶ Izjašnjenje tužilaštva, stav 26.

³⁷ Izjašnjenje tužilaštva, stav 28.

³⁸ Izjašnjenje tužilaštva, stav 28.

³⁹ U vezi sa obavezom da se razmotre „alternativne mere“, v. KSC-CC-PR-2017-01, F00004, Specijalizovano veće Ustavnog suda, *Judgment on the Referral of the Rules of Procedure and Evidence Adopted by Plenary on 17 March 2017 to the Specialist Chamber of the Constitutional Court Pursuant to Article 19(5) of Law No. 05/L-053 on Specialist Chambers and Specialist Prosecutor's Office* /Odluka po zahtevu za ocenu ustavnosti Pravilnika o postupku i dokazima usvojenog na plenarnoj sednici 17. marta 2017. i prosleđenog Specijalizovanom veću Ustavnog suda u skladu sa članom 19(5) Zakona br. 05/L-053 o Specijalizovanim većima i Specijalizovanom tužilaštvu/, 26. april 2017, stav 114. V. takođe ECtHR, *Buzadji v. the Republic of Moldova* [GC], stav 87 *in fine*; ECtHR, *Idalov v. Russia* [GC], br. 5826/03, *Judgment*, 22. maj 2012 (u daljem tekstu: *Idalov v. Russia* [GC]), stav 140 *in fine*.

⁴⁰ Odluka Specijalizovanog veća Ustavnog suda od 26. aprila 2017, stav 114; KSC-CC-PR-2020-09, F00006, Specijalizovano veće Ustavnog suda, *Judgment on the Referral of Amendments to the Rules of Procedure and Evidence Adopted by the Plenary on 29 and 30 April 2020* /Odluka po zahtevu za ocenu ustavnosti izmena i dopuna Pravilnika o postupku i dokazima usvojenih na plenarnoj sednici 29. i 30. aprila 2020/, 22. maj 2020, stav 70. V. takođe ECtHR, *Buzadji v. the Republic of Moldova* [GC], stav 87 *in fine*; ECtHR, *Idalov v. Russia* [GC], stav 140 *in fine*.

⁴¹ IA003/F00005/RED, Apelacioni sud, *Public Redacted Version of Decision on Rexhep Selimi's Appeal Against Decision on Interim Release* /Javna redigovana verzija odluke po žalbi Redžepa Seljimija na odluku o privremenom puštanju na slobodu/, 30. april 2021, stav 86.

nijednom merom iz člana 41(12) ne bi u dovoljnoj meri umanjile postojeće opasnosti.⁴² Pored toga, panel smatra da mere koje se primenjuju u pritvorskom objektu Specijalizovanih veća, u celini uzev, strogo ograničavaju mogućnost zloupotrebe nenadziranih poseta i komunikacije sa članovima porodice i licima koja imaju odobrenje za posetu, u cilju maksimalnog smanjivanja opasnosti od ometanja postupka i od vršenja novih krivičnih dela.⁴³ Uz to, one obezbeđuju kontrolisanu sredinu u kojoj se potencijalne povrede tajnosti podataka lakše mogu otkriti, odnosno sprečiti.⁴⁴

36. Panel takođe ostaje pri svom stavu da je režim nadzora komunikacija koji se primenjuje u pritvorskom objektu Specijalizovanih veća jedini način da se komunikacije g. Veljija ograniče i nadziru tako da se u dovoljnoj meri umanjuju opasnost od ometanja postupka i opasnost od vršenja novih krivičnih dela.⁴⁵

37. S obzirom na navedeno, panel smatra da se opasnost od ometanja postupka i opasnost od vršenja novih krivičnih dela efikasno mogu kontrolisati samo u pritvorskom objektu Specijalizovanih veća. U navedenim okolnostima, panel smatra da je neophodno da se g. Veseljiju produži pritvor kako bi se otklonile opasnosti iz člana 41(6)(b)(ii) i (iii) Zakona.

C. OPRAVDANOST PRITVORA

38. Tužilaštvo iznosi da je nastavak pritvora g. Veseljija i dalje srazmerna mera, pozivajući se na ranije zaključke ovog panela, naročito kad se ima u vidu značajan napredak u postupku s obzirom da suđenje ne počinje kroz nekoliko nedelja, već kroz svega nekoliko dana.⁴⁶

⁴² Osmu odluku o pritvoru, stav 36.

⁴³ Osmu odluku o pritvoru, stav 36.

⁴⁴ Osmu odluku o pritvoru, stav 36.

⁴⁵ Osmu odluku o pritvoru, stav 37.

⁴⁶ Izjašnjenje tužilaštva, stavovi 29-32.

39. Panel podseća da se opravdanost produžetka pritvora optuženog mora ocenjivati na osnovu činjeničnog stanja u datom predmetu i njegovih osobenosti.⁴⁷ Po mišljenju panela, osobenosti ovog predmeta su sledeće: (i) g. Veselji se tereti u deset tačaka optužnice za teška krivična dela po međunarodnom pravu u kojima je, prema optužbama, imao značajnu ulogu;⁴⁸ (ii) ukoliko bude oglašen krivim, g. Veseljiju može biti izrečena dugotrajna kazna zatvora;⁴⁹ (iii) opasnosti iz člana 41(6)(b)(ii) Zakona i (iii) ne mogu se umanjiti postavljanjem nijednog uslova;⁵⁰ (iv) predmet protiv g. Veseljija je složen,⁵¹ i (v) činjenica da je suđenje već počelo.

40. S obzirom na te okolnosti, kao i na činjenicu da i dalje postoji opasnost od ometanja postupka i izvršenja novih krivičnih dela, koja se ne može dovoljno umanjiti primenom razumnih alternativnih mera, panel smatra da je produženje pritvora g. Veseljija za još dva meseca, u konkretnim okolnostima ovog predmeta, neophodna i razumna mera.

41. Panel, međutim, primećuje da optuženi već znatno vreme boravi u pritvoru i da je velika verovatnoća da će suđenje dugo trajati. Kao što je panel već naveo, i panel i strane u postupku zato moraju posebno da vode računa o potrebi da se postupak odvija što ekspeditivnije. Panel će u svakoj fazi postupka nastaviti da prati da li je dalji pritvor neophodan i opravdan.

V. DISPOZITIV

Iz navedenih razloga, panel:

- a) **NALAŽE** produženje pritvora g. Veseljija, i
- b) **NALAŽE** tužilaštvu da do petka, 26. maja 2023. podnese izjašnjenje za

⁴⁷ Osmu odluku o pritvoru, stav 40.

⁴⁸ Osmu odluku o pritvoru, stav 40.

⁴⁹ Osmu odluku o pritvoru, stav 40.

⁵⁰ V. gore stav 33.

⁵¹ Osmu odluku o pritvoru, stav 40.

potrebe sledećeg preispitivanja mere pritvora određene g. Veseljiju, a odgovor i repliku treba podneti u skladu s rokovima predviđenim pravilom 76 Pravilnika.

/potpis na originalu/

**Sudija Čarls L. Smit III,
predsedavajući sudija**

Ponedeljak, 17. april 2023.

U Hagu, Holandija